

Newsflash

PPS Leerstoel 10^e 'Advisory Board': Social Impact Bonds

Innovatie in risico-management, efficiëntiewinsten en besparingen

De leerstoel voor publiek-private samenwerking (PPS) aan de Vrije Universiteit Brussel bracht op 31 mei 2016 voor een tiende keer een panel van experts samen om het instrument van de social impact bonds (SIBs) nader te belichten en de mogelijke toepassing hiervan in België en Vlaanderen nader te belichten. Laga nodigde voor deze editie een aantal sprekers uit om hun visie toe te lichten over deze vorm van PPS. De panelleden waren Pierre-Louis Christiane (Analyst KOIS invest), Jan Vander Elst (Head of Finance, Koning Boudewijnstichting), Laudy Konings (Director, Deloitte Nederland) en Sjoerd Van der Smissen (Partner, Deloitte Nederland). Kathleen De hornois (Partner Laga) leidde de avond in goede banen.

Social impact bonds als PPS-instrument

Een 'Social Impact Bond' (SIB) kan worden omschreven als een financieel instrument dat een opbrengst genereert op basis van de verwezenlijking van overeengekomen sociale verwezenlijkingen. Hierbij storten private investeerders een kapitaal teneinde een dienstverlener toe te laten een optimalere sociale vooruitgang te verwezenlijken ten

opzichte van een bestaande situatie. Wanneer deze vooruitgang wordt verwezenlijkt aan lagere kostprijs, worden de investeringen met de besparingen terugbetaald, vermeerderd met een financieel rendement.

Buitenlandse voorbeelden (US, UK, Canada, Nederland, ...) tonen aan dat SIBs steeds vaker worden benut door de overheid om het overheidsapparaat te ondersteunen en taken van algemeen belang te behartigen, op kleinere of grotere schaal.

Als vorm van PPS, laten SIBs toe dat de overheid risico's matigt in problematieken die onder zeer zware budgettaire druk staan, en geen garantie geven op succes. Dit instrument laat de overheid toe op een innovatieve wijze haar risico's te beheersen, maatschappelijke efficiëntiewinsten na te streven en zo besparingen te verwezenlijken voor de begroting en voor de maatschappij.

Zo worden social impact bonds niet zelden gebruikt in het kader van het tewerkstellingsbeleid. De terugbetaling en het rendement van de private investeerders wordt dan afhankelijk gesteld van de behaalde resultaten en gefinancierd met de besparingen in hoofde van de overheid.

Hoewel SIBs een ruim potentieel toepassingsgebied kennen, zijn zij in België vooralsnog zeer dun gezaaid. Op heden is Duo For a Job de enige vzw in België die via een SIB wordt gefinancierd. (In deze PPS zal Actiris de private financierder vergoeden op basis van de prestaties van de vzw). Om die reden stelde de advisory board zich de vraag welke aspecten een doorstart van SIBs in België potentieel kunnen ondersteunen, op basis van de successen uit het buitenland.

Uitdagingen voor SIBs

Vooreerst, een SIB blijft voor de private investeerder een belegging waaraan een risico is verbonden. Terugbetaling van het kapitaal is immers afhankelijk van het succes van het programma. Omdat het een a-typisch financieel instrument is, is er bij de private investeerders vooralsnog enige terughoudendheid. Hierdoor is de doelgroep van maatschappelijke beleggers momenteel nog relatief beperkt. Het filantropie-karakter van de investering kan echter bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de investering.

Vervolgens blijft het lanceren van een SIB een beleidskeuze en moet het initiatief door de overheid worden genomen. Toch kunnen institutionele beleggers een grote rol spelen in het faciliteren van de lancering van een SIB, dan wel om de potentiële doelgroep van maatschappelijke beleggers te vergroten. In dit verband kan opgemerkt dat niche-instellingen met groeiende interesse naar SIBs kijken. Desalniettemin, om een doorstart van SIBs te faciliteren in België, opperen sommige actoren dat enige zekerheid over het reglementair kader rond SIBs wenselijk is. Ook aan de zijde van de overheid zal het antwoord op enkele begrotingstechnische vragen eveneens een rol spelen in het slagen van dit instrument.

Tenslotte vereisen sommige vormen van SIBs een samenwerking tussen verschillende beleidsniveaus. Daarbij dient in kaart te worden gebracht welke maatschappelijke

voordelen er worden gecreëerd en voor welke niveaus er hierdoor besparingen worden gegenereerd. Deze evaluatie is niet altijd even evident. Indien een SIB maatschappelijke efficiëntiewinsten creëert over verschillende beleidsniveaus, is het niet uitgesloten dat die beleidsniveaus afspraken dienen maken over de verdeling van de kosten, opdat de SIB kan worden gelanceerd.

Key succes factors

Het potentieel van een SIB is zeer groot en de resultaten van SIBs waarvan de termijn is verstreken zijn zeer positief en de eerste cases waren quasi uitsluitend succesvol. SIBs beschikken over een enorm potentieel van maatschappelijke efficiëntiewinsten. Bovendien kan de schaalbaarheid worden aangepast op basis van de selectie van de sociale actor voor het programma dat wordt gefinancierd. Maar opdat dit instrument succesvol kan worden uitgerold, is een goede voorbereiding een noodzaak en dienen een aantal zaken in rekening worden gebracht.

- De lancering van een SIB vergt een grondige voorstudie teneinde de financiële haalbaarheid in te schatten en mogelijke besparingen in kaart te brengen. Op basis van deze studie dient een sterke *business case* te worden opgesteld.
- Voorafgaand aan de contractuele besprekingen met de potentiële partners, dient een en ander te worden bestudeerd vanuit overheidsopdrachtenwetgeving en de regelgeving rond staatssteun.
- De overheid zal een bedrag betalen op basis van de behaalde resultaten. Er dient aldus te worden bepaald welk bedrag maximaal kan worden terugbetaald en op basis van welke resultaten. Het is van groot belang dat de indicatoren voor de evaluatie voldoende duidelijk worden vastgesteld. Verder mogen deze niet onderhevig zijn aan externe invloeden, zodat zij representatief zijn voor de resultaten van het programma dat door de SIB wordt gefinancierd.

Teneinde een succesvolle SIB te lanceren, dient men echter omzichtig te werk te gaan en voldoende energie en middelen te besteden aan de verschillende aandachtspunten en over een aantal zaken zicht te hebben op een duidelijk standpunt.

Over de VUB PPS-leerstoel

De VUB Leerstoel voor Publiek-Private Samenwerking voert onderzoek naar het potentieel en de succesvolle realisatie van PPS-projecten. De leerstoel werd opgericht in 2010 door de Vrije Universiteit Brussel, Deloitte, Grontmij en Laga en eind 2014 verlengd met 2 nieuwe partners, KBC en Triodos Bank. Naast het voeren van onderzoek binnen het thema PPS, organiseert de Leerstoel regelmatig activiteiten in samenwerking met de sponsors (Deloitte, Grontmij, KBC, Laga en Triodos Bank). Titularis van de leerstoel is Prof. Dr. Lieven De Moor van de Faculteit Economische en Sociale Wetenschappen & Solvay Business School.

Kathleen De hornois, Advocaat-vennoot/Avocat associé, Tel.: + 32 2 800 70 60, E-mail: kdehornois@laga.be

Matthias De Bauw, Advocaat/Avocat, Tel. : +32 800 70 29, E-mail: mdebauw@laga.be

Laga

Berkenlaan 8B
1831 Diegem
Belgium

A top legal practice in Belgium, Laga is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Laga comprises approximately 140 qualified lawyers, based in Brussels, Antwerp and Kortrijk. Laga offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, tax law, tax and legal services for high-net-worth families and individuals (Greenille by Laga), and litigation. Where appropriate to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Laga lawyers work closely with financial, assurance and advisory, tax and consulting specialists, and with select EU and US law firms.

Laga provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, and financial institutions, to government bodies.

© 2016, Laga, Belgium - The content and layout of this communication are the copyright of the law firm Laga or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Laga or its contributors.